

המלצות לטיול בפריז בעקבות ההרצאה

"הסודות של פריז"

נתחיל את המסע שלנו בעיר בכיכר מדלן בה ממוקמת כנסיית מדלן (בצרפתית: Église de la Madeleine; כנסיית מגדלנה) הכנסייה מהווה דוגמה קלאסית לסגנון הנאו-קלאסי.

במקור שכן באזור המדלן בית כנסת שהופקע מיהודי פריז על ידי **פיליפ השני**, מלך צרפת, **בשנת 1182** במסגרת יחסו העוין ליהדות צרפת.

בית הכנסת הועבר לרשות בא כוחה של הכנסייה הקתולית בפריז, הבישופ של פריז דאז, **מוריס דה סולי**, שקידש אותו למריה מגדלנה.

בניית הכנסייה נמשך על פני 85 שנה, בשנת 1806 יועד המבנה על ידי נפוליאון בונפרטה כמונומנט להאדרת הגרנד ארמה, הצבא הצרפתי תחת פיקודו. יחד עם זאת, תבוסת נפוליאון והמשבר התקציבי אליו נכנסה צרפת, הובילו לכך שבשנת 1845 המבנה הוכרז סופית ככנסייה.

בכיכר מדלן שפע של בתי קפה נחמדים ושני מותגים שאסור לפספס, פושון ואדיאר (פרטים נוספים בע"מ 17)

ממדרגות הכנסייה ניתן לצפות לכיוון הקונקורד ולאחר הליכה נינוחה של כ 5 דקות מצד ימין בבית 25 שני שערים גדולים המובילים לסימטה צרה וקסומה **וילאג' רויאל** בפנים בין רגע מנתקים מהקצב הפריזאי לאווירה נינוחה יותר. מעין פריז של פעם עם בתים נמוכים, בתי קפה, מסעדות, וחנויות קטנות עם מיטיב המותגים בהמשך בבית הצמוד עוד חצר עם מרכז מסחרי מעוצב.

המשכנו על אותו הצד של הרחוב ולימיננו מותג פריזאי ידוע: **מסעדת מקסים'ס** היא נוסדה כביסטרו ב-1893 בידי **מקסים גאיר**, מלצר בעברו. והפכה עם השנים להיות לאחת המסעדות הפופולריות והאופנתיות ביותר בפריז בעליה דאגו לכך שהמסעדה תמיד תהיה מלאה בנשים יפות

ז'אן קוקטו אמר ב-1913 שמקסים'ס: "היא מצבור של קטיפה, תחרה, סרטים, יהלומים וכל דבר אחר שאוכל לתאר. להפשיט אחת מהנשים הללו זה כמו לעבור דירה."

כשהמסעדה שופצה בסוף העשור, גילו הפועלים אוצר של מטבעות ותכשיטים אבודים שהחליק מכיסיהם של העשירים והיו לכודים בין הכרים של הספסלים.

כיום המסעדה ורשת מקסים'ס שייכים ל**פייר קרדן**. מסעדות מקסים'ס אחרות נפתחו בערים נוספות בעולם, בצמוד למסעדה חנות קטנה ויפה המוכרת מוצרי מקסים.

בהמשך מצד ימין ניצב **מלון קרליון** שאירח מפורסמים רבים החדר בקומה השישית, מכונה כיום "**סוויטת ברנשטיין**" על שמו של **לאונרד ברנשטיין** שהתגורר בה מפעם לפעם, עד מותו ב-1990.

מהמרפסת בסוויטה ניתן להשקיף לכיכר קונקורד, הסוויטה מושכרת כיום תמורת 8,220 יורו ללילה.

בקונקורד נפנה שמאלה וניכנס **לגני הטיולרי** מעבר ליופי ולקסם של הגנים ממוקם בהם מוזיאון מרתק **מוזיאון האורנז'רי** אמנם הוא לא מפורסם כמו מוזיאון הלובר או מוזיאון אורסיי, ובכל זאת לדעתי הוא אחד מהמוזיאונים החשובים בפריז, ובו אוסף מרשים של אמנות. המבנה בו הוקם המוזיאון שימש בעבר כחממה והוסב למוזיאון ב-1927.

האטרקציה המרכזית של המוזיאון היא החדר האליפסי שבקומה העליונה של המבנה, בו מוצגים שמונה ציורי קיר ענקיים של חבצלות המים של **קלוד מונה**. קלוד מונה תכנן בעצמו את החדר, המוזיאון עבר שיפוץ מקיף ונפתח מחדש ב-2006, והחבצלות מוארות באור טבעי.

בנוסף לחבצלות המים של מונה, יש במוזיאון יצירות של סזאן, רנואר, רוסו, מטיס ועוד.

בשבילי כצלם המארה הוא תמצית הפריזאיות.

שיטוט סמטאות הרובע העתיקות מפגיש עם: עם גייז בחולצות צמודות, רבנים עם זקנים ארוכים ומוזיקאי רוק מוזנחים, מסעדות דרום אפריקאיות ומאפיות מזרח אירופיות

המארה הוא בין האזורים הבודדים ששרדו את השיפוץ המסיבי שהושלט בעיר על ידי **הברון אוסמן** בימי קיסרות נפליאון. בעבר היה ידוע כמרכז אצולה, והתפתח בשל קרבתו ללובר, וכיום מוכר כאזור יהודי.

בין רחובותיו הצרים עדיין עומדים על תילם מבנים שהיו שייכים למוסדות הדת, המלוכה והאצולה עוד במאה ה-12. לרגלי שלל המבנים המרשימים האלה פזורים שפע של: בוטיקים, חנויות יד שנייה, אינספור בתי-קפה, ברים וגלריות.

מארה משמעותו ביצה - המקום היה אזור ביצות שיובשו, ובמאה ה-14 החל להתפתח והפך להיות אזור אריסטוקרטי. במאה ה-17 התגוררו כאן עשירי העיר, שבתיהם גדולי המימדים מוכרים **כאוטל** (hotel). נבנו בתי אצולה עם חצרות פנימיות לכיכרות ולסוסים, וגינות חמד מטופחות ופרטיות, הנסתרות מעין כל. במאה ה-18 עברו אנשי האצולה **לסן ז'רמן**, והאזור הוזנח והתפורר. בשנות השישים של המאה ה-20 הוחלט לשמר את הרובע, הוא שופץ, שוחזר והשיב את זוהרו מימים עברו.

Café des Musées במארה הוא התחלה טובה לפני שיטוט במארה. הוא ידוע ועמוס ושווה להזמין אליו מקום,

ברחוב Francois Miron 11 ניצב לו בית קומות גבוה וצר. יש שמספרים שהוא הבניין העתיק בפריז הקיים עוד מהמאה ה-12 וכיום, בין כתליו (המשופצים) נמצאת אכסניית נוער.

עוד אטרקציה בקרבת מקום, בבית מספר 30 בין חנויות העיצוב והבוטיקים שלו ממוקמת חנות **המכולת יזרעאל** (השם מקרי בהחלט), אשר סחורתה – סבונים, תבלינים, קופסאות פח ושאר ירקות, נמכרת בתפזורת בסגנון מרשים ואופנתי.

בשכונה ממוקם בית הצילום האירופאי - מוזיאון איכותי המציג תערוכות של טובי הצלמים ותיקים וצעירים כאחד. הביקור בו מומלץ בחום לאוהבי הצילום בפרט ולאניני התרבות בכל.

משם לכיוון הסן, ניצב המרכז הצרפתי לזיכרון השואה. הבחירה להציב אותו דווקא ברובע זה איננה מקרית: עד לימי מלחמת העולם השנייה התגוררו ברובע יהודים רבים.

על בניינים רבים מוצבת לוחית ברזל כהה המציינת בנייני מגורים או לימודים של יהודים שגורשו משם ונספו על שום יהדותם.

מובלעת דומיננטית במארה היא איזור הרובע היהודי הישן.

רו דה רוזייה (שנקרא על שם גני הורדים שפרחו בו בתקופת המלך פיליפ אוגוסט), שבפי תושבי הרובע נקרא גם "פלעצל" (ביידיש: כיכר קטנה) הוא מרכז סואן של מזנוני פלאפל וגפילטע פיש. הבולטת ביותר היא המסעדה של ג'ו גולדנברג, ב-1982 היה בה פיגוע טרור שנים ניסו לשמר את המקום אך הזמן עשה את שלו המסעדה נסגרה וכיום יש במקום חנות בגדים.

רו דז ארשיב, והרחובות הסמוכים לו הם איזור המועדף על ידי הפריזאים לשוטטות בימים שטופי שמש, ובאור האפרורי של חודשי החורף.

כאן גם שוכן לו מוזיאון פיקאסו הנפלא.

כשיוצאים מהמוזיאון, פונים ימינה לאחר כ-50 מטר בפינה בית קפה פינתי וקטן ומקסים "**מקום קטן**" אחרי שתשבו ויגישו לכם את הקפה שלכם לא תרצו לקום.

בסמוך **מרכז התרבות השוודית** שהוא מוסד קטן, חמוד ומקסים. בגינתו הפנימית בית קפה קטן, לבן וגיאומטרי כמו שרק השוודים יודעים לתכנן, ובין כתליו ניתן למצוא פעילויות תרבות ותערוכות לרוב. ממולו גינה יפהפייה, אידיאלית לקריאת ספר בשעות בין הערבניים הרגועות.

ניתן משם להמשיך ברגל ולעצור למספר דקות ב**פלאס דה ווז'** כיכר בצורת מרובע שבליבה גינה גינת עתיקה (ויש שיגידו גם היפה) ביותר **וכמה מפתיע גם בית כנסת ווז'**, המשקיף מהקומה השנייה על הכיכר.

ברחוב טורנל הסמוך נמצא **בית כנסת** נוסף בשם **טורנל** (Synagogue des Tournelles).

אוטל דה סולי (Hotel de Sully) הוא מבנה רנסנסי שבו חצר מטופחת וחממה.

אוטל דה לאמואניו (Hotel d'Angouleme Lamoignon), שנבנה בשנת 1584 וכיום משמש את הספרייה ההיסטורית של פריז. **מוזיאון קוניאק-ז'יי** (Musée Cognacq-Jay), המכיל אוסף רהיטים מיוחד מהמאה ה-18

ואם אנחנו בעניין מוזיאונים נמשיך משם למרכז פומפידו

הביקור בשש קומותיו של הפומפידו מרתק אך עשוי להיות גם מתיש לכן בביקור הבא שלכם בעיר אני ממליץ על מוזיאון קטן ויפה. לרגלי מרכז פומפידו בפינה הימנית של הכיכר כשעומדים בגבנו אל חזית המבנה, נמצא האטלייה של הפסל הצרפתי ממוצא רומני **קונסטנטין ברנקוזי** (Atelier Brancusi) הוא חי בפריז מ-1904 ועד מותו ב-1957, ולפני שהלך לעולמו נהג בחוכמה: הוא הוריש למדינה את הסדנה שלו וציווה שתשוחזר על כל פרטיה ותכולתה, לרבות הרהיטים, המכשירים, הסקיזות, אפילו כיוון עמידתם של הפסלים הגמורים והמותחלים שנמצאו בה בעת פטירתו. וכך היה..

בשנת 1907 יצר את הגרסה הראשונה של "**הנשיקה**", נושא שימשיך לאחר מכן בצורות שונות. הפסל מציג את אקט הנשיקה כאקט של איחוד בין גבר לאישה.

ברנקוזי מעצב את הדמויות בפשטות, תוך הדגשת האבן ממנה הם מגולפים. הדמויות מגולפות מגוש אבן אחד המופרד בסימונים לשתי דמויות.

רבים לא מודעים לפנינה הזו ולא נכנסים אליה, אבל אלה שנכנסים יושבים בנחת על הספסלים שמסביב לחדרי האטלייה הסגורים בקירות זכוכית וצופים בעבר.

מקום נוסף ששווה ביקור, בסמוך למרכז פומפידו בית קפה בפאתי הפיאצה ההומה ממוקם **קפה בובור** (Beaubourg), שנוסד ב-1987, הוא בנוי כך שאינו מושך את תשומת ליבם של התיירים, ונשאר בעיקרו מקום מפגש של מקומיים מביני דבר.

מי שרוצה להראות יושב בקומת הקרקע, ומי שמעוניין להיות מציץ עולה ליציעים, המחוברים אלה לאלה במעין גשרונים יפניים, ניתן להשקיף משם, בלי להיראות, הן על הקהל ההומה למטה, הן על הרחוב הנשקף מכאן בעד חלונות גדולים האוטמים את הרעש. אורחי בית הקפה, הם מחוגי הבוהמה הפריזאית החדשה.

התחנה הבאה שלנו ברובע, שוק קטן, מקומי, נפלא ומסתורי שנקרא "**שוק הילדים האדומים**" **Marche des Enfants Rouges**, זהו השוק המחופה העתיק ביותר בפריז, (**הכניסה מרחוב שארלוט**), השוק הוקם בתחילת המאה ה-17 ונשאר מרכז החיים ברובע המארה.

המבנה המקורי הוחלף במבנה חדש, תחת קורת הגג ניתן למצוא סוחר גבינות, יינות וחנוונים.

במקור זהו שוק איכרים בו נמכרים דגים, ירקות אורגניים ופרחים, אך בזכות מיקומו המרכזי והמראה שלו, נפתחו בו כפטרויות אחרי הגשם מסעדות אתניות קטנות המציעות אוכל, איטלקי, יפאני, צרפתי, אפרו-קובני וכמובן ים תיכוני.

אוכל אתני מוביל אותנו **לרובע הלטיני**. שירים נכתבו עליו, סרטים ותמונות צולמו בו, סיפורים סופרו אודותיו, מהפכות ניצתו ברחובותיו. מים רבים עברו בנהר הסיין מאז תלמידי הסורבון היו כותבים בחדרם לאור נר ומתחבטים באיזה ז'רגון לטיני יש לשוחח עם בני כיתתם. מאז ועד היום נקרא הרובע על שם שפת הלימודים העתיקה, עד היום הוא אוהז בקסמו הייחודי לו, קסם של סמטאות קטנות וחנויות ספרים צפופות, אוניברסיטאות עם מסורות עתיקות יומין ורוח נעורים.

ההמלצה למי שמתכנן לבקר ברובע לשוטט בו וללכת לאיבוד בין רחובותיו הצרים מבלי להתייחס לשמות שלהם או לכיוון התנועה. יש שאומרים שאם לא ראית את הרובע הלטיני לא ראית את פריז

נתחיל ביציאה **ממטרו סנסייר דובנטון**, הקרובה לנקודה הנמוכה ביותר של רחוב **מופטארד**.

רצוי להגיע בימי **רביעי, שישי או ראשון**, תוכלו למצוא פה שוק - קטן אמנם, אך שוקק חיים - המזמן אליו את ותיקי הרובע שבאים למצוא בו את מיטב הגבינות, הבשרים והירקות.

אם תגיעו לכאן בשעות הערב, בקרבת מקום ניתן לשבת **בקפה לאה**, שיש המכנים אותו "הנקודה הלוחטת של הגדה השמאלית". גם בשעות היום זה בית קפה נפלא היושב בצומת קטנה המקום קטן ופשוט המושך אילו את תושבי הרובע, בימים יפים מומלץ לשבת בחוץ בימים גשומים ניתן להיכנס פנימה שימו לב ללוגו של קפה לאה שעל הקיר ציור גדול של פיל.

חזרנו למעלה רחוב **מופטארד**. הרחוב הפך ברבות השנים למדרחוב שוקק חיים שנעים להתהלך בו בין החנויות.

בין הבוטיקים וחנויות המזכרות מומלץ בחום להיכנס לטעימה **בבית הטארט (La Maison des Tartes)** או לשבת לקפה באווירה של פעם בכיכר הרחוב.

בקצה רחוב מופטאר למעלה **בר האנגלי לה בומברדייה** שמגיש מגוון רחב של בירות, ארוחת בוקר אנגלית בסופי שבוע, ומציע הקרנות של משחקי כדורגל מתי שרק אפשר .

מול הבר ניצבת כנסיית Saint Etienne du Mont הכנסייה קיימת כבר מהמאה ה-12 וניצבת גבוה בראש רשימת המונומנטים ההיסטוריים. הביקור בה מומלץ הודות ל**ויטראז'ים** היפהפיים שלה ולצניעותה הנעימה. היא ממוקמת מאחורי הפנתיאון, ההרפתקה הלילית של גיל בסרט "**חצות בפריז**" התחילה על מדרגות כנסיית סנט אטיין . גיל הגיע לשם ממש במקרה, כשהוא שתוי לאחר ערב של טעימת יינות, בעודו מנסה למצוא את הדרך בחזרה למלון. הוא התיישב על מדרגות הכנסייה, וכשפעמון הכנסייה צלצל 12 פעמים הופיעה במקום מכונית פג'ו עתיקה ובתוכה צעירים שהזמינו את גיל להצטרף אליהם ללילה של בילויים בפריז .

הכנסייה בעלת הארכיטקטורה מרתקת, בלב קודש הקודשים של העילית האינטלקטואלית הצרפתית.

היא בנויה בסגנון מעורב **גותי רנסאנסי**. יש בה ויטראז'ים יפים מן המאה ה-16 ויציע מרשים בעיצובו. היא מתיימרת להחזיק בשרידי קדושים חשובים ביותר: שרידי השריון של **ז'נבייב הקדושה**, שהיא הפטרונית והמצילה של פריס מידי אטילה ההוני. כך גם התחילה הכנסייה, בתור קאפלה צנועה לכבוד ז'נבייב הקדושה, שהוקמה במאה השישית.

במאה ה-13 בנו כנסייה גדולה, ובמאה ה-15 הוסיפו לה מגדל פעמונים. בכל יום ראשון בסוף התפילה עובר פסל הקדושה למשמרת בבית אחת מהמשפחות

בצמוד לכנסייה ניצב **הפנתאון של פריז**. כמו זה שברומא, זה מקום הקבורה של כמה מגדולי צרפת.

כשחלה לואי ה-15 במחלה קשה, נדר נדר לבנות כנסייה חדשה לקדושה של פריס, **סנט ז'נבייב**, במקום כנסייה ישנה שעמדה במקום. הוא קיים את נדרו ובנה מבנה מפואר ומרשים בשנת 1764. מנהיגי המהפכה הצרפתית האנטי-דתית הפכו את המקום לפנתיאון חילוני-לאומי, המיועד להחזיק את אפרם של גדולי האומה. במאה ה-18, חזר המקום ושימש בתור כנסייה.

כך התנדנד המבנה הענק הזה על פי השתנות האידיאולוגיה של ראשי המשטר מדתי לחילוני וחזר.

בשנת 1885, עם מותו של **ויקטור הוגו**, החליטו ראשי הרפובליקה לחזור ולהפוך אותו למאוזוליאום חילוני, וויקטור הוגו, בלוויה ענקית ומרשימה, היה הראשון ש"חנך" את המבנה החילוני המחודש - הפנתיאון.

הכניסה היא אולם ענק שיש בה כמה אלמנטים הראויים לציון: האומה הצרפתית מקבלת את פניכם בצורת פסל ענק. כמו תמיד, צרפת היא אישה. על הקירות סדרת ציורים גדולים מרשימים המתארים את ההיסטוריה הצרפתית.

החלק העיקרי של הפנתיאון נמצא במרתף. יורדים אליו במדרגות סיבוביות ומוצאים מבוך של מסדרונות המובילים לחדרונים שבהם מצבות של גדולי האומה הצרפתית, ומתחתיהן טמון אפרם. ניתן לפגוש שם את הסופר והמחזאי וולטר, את **ז'אן ז'ק רוסו**, את הסופר **אמיל זולה**, את המנהיג הסוציאליסטי **ז'אן ז'ורס**, את **לאון גמבטה** שהיה מנהיגה של פריס בזמן המצור הפרוסי ב-1870 (שגם ליבו טמון שם בפניה מיוחדת), את **לואי ברייל** ממציא כתב העיוורים, וגם את **פייר ומארי קירי**, מגלי הרדיום והפולוניום, שגם זכו בפרס נובל. **מארי קירי** היא האישה הראשונה בפנתיאון, והיא בכלל פולניה.

כיפת הפנתיאון מבפנים מרשימה מאוד, אבל לדעתי הפריט המעניין ביותר בתוך אולם הכניסה הוא המטוטלת של פוקו (Foucault).

המטוטלת של פוקו היתה מרכיב בניסוי שערך לאון פוקו (לא להתבלבל עם מישל פוקו, הפילוסוף בן המאה ה-20) בפריס, ובו הדגים באמצעותה שכדור הארץ חג סביב צירו, האפקט של סיבוב הארץ גורם למישור התנודה של המטוטלת להסתובב באיטיות, במהירות זוויתית ששווה למכפלת מהירות סיבוב כדור הארץ,

בשנת 1851 ערך פוקו את הניסוי עם המטוטלת בפני הציבור בפנתיאון, כאשר השתמש בכבל אשר אורכו 67 מטרים ואל קצהו מחובר כדור ברזל. על ניסוי זה, ועל הגיית הגירוסקופ, זכה פוקו לקבל את **מדליית קופלי** מהחברה המלכותית הבריטית בשנת 1855.

אפרופו ניסויים ותגליות אנחנו בדרכנו ל**סורבון** האוניברסיטה הראשונה של צרפת, ואחת המכללות המפורסמות בעולם.

היא החלה את דרכה כמרכז לימודי דת כבר במאה ה-13 על ידי האב **רובר דה-סורבון** (Robert de Sorbon), שהיה בן אצולה. הוא התחיל עם 16 תלמידים לתיאולוגיה. במאה ה-17 מימן **הקרדינל רישלייה** את שיפוצו של המקום והרחבתו וגם הוסיף לו כנסיה, שבה קבור הוא עצמו. מאז נחשב המקום כמרכז הלימודים המהוגן והמקובל ביותר בצרפת, והוא פעל ללא הפסקה להוציא תקופה קצרה בזמן המהפכה הצרפתית. עד היום נחשב תואר של סורבון כיוקרתי במיוחד, כיום הסורבון הוא חלק מאוניברסיטת פריס, ומשכן את הפקולטה למדעי הרוח.

הרובע הלטיני מושך אליו אמנים, אנשי בוהמה פריסאים, אינטלקטואלים, מקומיים וכמובן המוני תיירים. ברובע שפע גלריות לאמנות, סינמטקים, תיאטראות, חנויות מוזיקה, חנויות ספרים, חנויות מעצבים, חנויות אתניות, מסעדות ובתי קפה רבים.

לאורכה של שדרת סן מישל חנויות רבות, מסעדות ובתי קפה. ברחובות המסתעפים משדרת סן מישל יש חיי לילה תוססים. המוני אדם נוהרים אל הסמטאות, ונהנים ממופעי רחוב, מסעדות זולות, מגוונות ואותנטיות רבות.

כיכר סן מישל ממוקמת בקצה שדרת סן מישל, האטרקציה במקום היא המזרקה שמקור הייתה אמורה להנציח את **נפוליון בונפרטה**, אך רבו המתנגדים לרעיון, ולבסוף הוחלט על דמותו של **סנט מישל**, המגן על צרפת והורג את הדרקון, לכן הציבו שני דרקונים משני צידיו.

כיכר נוספת ששווה להגיע אליה, **כיכר פירסטנברג (Place de Furstenberg)**

רובע 6 - מטר 10 תחנה **Saint-Germain-des-Prés** קרוב לסאן ג'רמה דפרה הכיכר הזעירה נראית כתפאורה להצגה על פריז. יש בה פנס אחד

במרכז, כמה עצים בשוליה, והיא רומנטית מאוד. בצד הכיכר נמצא מוזיאון דלקרואה (Musée National Eugène Delacroix) הקטן שאין בו כמעט כלום מלבד ויטרינה קטנה. הוא חסר שחר, ובכך הוא חלק מהרומנטיקה של פריז. בשבתות באים אל הכיכר פנטומימאים ונגנים, ואם הם מנגנים מוזיקה קלאסית - זה בכלל נפלא.

אי הברבורים הקסום הינו טיילת רומנטית ומיוחדת באמצע נהר הסיין.

האי כה קטן, שיש עליו רק עצים וספסלים הפונים לכיוון המים. האי נמצא בקרבת "מגדל אייפל", הוא נסתר מהעין, ומוכר פחות לתיירים.

נעים לטייל בפינת חמד פריסאית זו, החביבה בעיקר על זוגות האוהבים, הנהנים להתחבק על ספסליה, ולצפות במגדל אייפל על רקע מי נהר הסיין, ופריסאים המטיילים בה עם כלביהם.

בקצה המערבי של אי הברבורים ניצב **פסל החירות**, זהו דגם של פסל **החירות האמריקני**, שגובהו 35 מטרים. הוא נמצא במרחק 1.5 ק"מ דרומית למגדל אייפל, בקרבת הסיין, ליד גשר הגנרל. הדמות פונה לכיוון מערב - כיוון פסל החירות המקורי הנמצא בניו יורק. יש האומרים שזוהי אימו של פסל החירות שבניו יורק, ושהמודל שימש כדגם לפסל **פרדריק אוגוסט** ברתולדי, כאשר יצר את הפסל הענקי שהעניקה צרפת לארצות הברית בחגיגות היובל ה-100 שלה.

הפסל האמריקאי, העצום פורק ל-350 חלקים, כדי להעבירו לארצות הברית. הפסל הוא בדמות אישה-אלה המחזיקה בידה לפיד ולבושה בלבוש רומי קלאסי עם סנדלים, כשעל ראשה שבע קרניים וסמלים שונים של חופש ואחוה המשולבים בה.

הספינות "באטו-מוש" השטות מערבה בנהר הסיין, מגיעות עד אי הברבורים בכדי שהתיירים ייהנו מצפייה בפסל החירות המרשים.

בדרכן הן עוברות שרך גשר האומנויות, בעבר הוא היה גשר זניח, כיום הוא הפך לגשר האוהבים, זוגות מכל העולם מגיעים אילו

גשר אלכסנדר השלישי הוא אחד מהגשרים המפוארים והרחבים ביותר בפריס.

הגשר מפוסל ומעוצב בסגנון "ארט-נובו". הגשר הוקם לכבוד

התערוכה העולמית של שנת 1900, ואת אבן הפינה הניח אורח כבוד - יורש העצר הרוסי, בנו של הצאר אלכסנדר השלישי. הגשר נמצא על הציר האימפריאלי - "ציר אינווליד" אחד מהצירים החשובים בעיר, ומוביל לכיוון האינווליד, מעטרים את הגשר שלושים ושניים פנסי תאורה רומנטיים, ופסלים מוזהבים. הקמת הגשר מבחינה ארכיטקטונית היוותה פלא הנדסי באותה תקופה: קשת פלדה ענקית המקשרת בין שתי הגדות ללא תמיכה נוספת. נעים לטייל על הגשר, בעיקר בזמן השקיעה, בשעות אחר הצהריים. תיירים מגיעים במיוחד להצטלם ברקע של הגשר היפה ביותר בפריס.

מהגשר נמשיך ל**אינווליד** שבו קומפלקס של מוזיאונים ומונומנטים הקשורים כולם להיסטוריה הצבאית של צרפת, ולהנצחת הנופלים במלחמותיה. שמו של המקום, "**הנכים**", מרמז על הייעוד המקורי שלו, כאשר ציווה לואי ה-14 על הקמת בניין בית חולים עבור החיילים הפצועים והמבוגרים יותר, כ-7,000 במספר. במכלול הענק שתי כנסיות וארבעה מוזיאונים. דרך החצר הראשית אפשר להגיע לכנסיית **סן לואי דז אינווליד** (St. Louis des Invalides) המקושטת בדגלים שנתפסו בידי צבא צרפת במלחמות. בחצר 18 תותחים, ובהם שמונה שהובאו מוינה, וירו בהם באירועים חשובים כגון לידת בנו של נפוליאון ב-1811. בשנת 1918 רעמו התותחים האלה לציון שביתת הנשק לאחר מלחמת העולם הראשונה. ב-1929 ירו בהלווייתו של **המרשל פוש** (Foch).

במתחם ממוקמים גם קבריהם של כמה מהמצביאים החשובים ביותר בצרפת, כולל **נפוליון בונפרט** ובני משפחתו, נאמר על נפוליאון שהוא הפך את פריז לתפאורת הרקע של הדרמה הקיסרית שלו. נפוליון טמון בתוך שישה ארונות קבורה, שהוכנסו זה בתוך זה, נוסח הבבושקה הרוסית, וכל זה ניצב בתוך כנסיית הדום (Eglise du dome), בקצה הדרומי של מכלול האינווליד.

בראש הדום כיפת זהב מרשימה הנוצצת למרחוק. גופתו של נפוליאון הובאה לכאן בשנת 1840 מן האי סנט הלנה שאליו גלה ובו מת בשנת 1821.

ארמון **טרוקדרו הישן** (L'ancien Palais du Trocadero), נבנה עבור היריד העולמי של 1878.

במבנה הקודם שכן, עד להריסתו, המוזיאון הצרפתי לאנדרטאות. כיום ארמון שאיו הוא ארמון גדול בקצה גבעת שאיו, מול מגדל אייפל. הוא הוקם לרגל היריד העולמי של 1937, ונבנה על מקומו של ארמון, כיום נמצאים בארמון כמה מהמוזיאונים. את הארמון מקיפים גני טרוקדרו המרהיבים, המעוטרים בפסלים לרוב. הגנים והארמון הישן נקראו על שם מעוז טרוקדרו הסמוך לעיר קאדיס שבספרד, שנכבש על ידי צבא צרפת בשנת 1823.

גן נוסף שכדאי לבקר בו ממוקם ב **מוזיאון רודן**, המוזיאון מוקדש לעבודותיו של הפסל הצרפתי **אוגוסט רודן**. נפתח בשנת 1919 וממוקם **באוטל בירון** (Hôtel Biron), ברובע השביעי. רודן התגורר באוטל בירון מאז שנת 1908, והוריש את מרבית פסליו וכן ציורים של **וינסנט ואן גוך** ו**פייר אוגוסט רנואר** לממשלת צרפת, בתנאי שיהפכו את ביתו למוזיאון המוקדש לעבודותיו.

בגן המוזיאון ממוקמות היפות ביצירותיו של רודן לרבות **האדם החושב**, **הנשיקה**, **חוזה**, **שערי הגיהנום** ועוד

קבלו המלצה לביקור הבא שלכם בפריז בקרו **בגן הפסלים ובית הקפה** שבמוזיאון הם מפלט נפלא בייחוד בשעות הבוקר המוקדמות, אז תנועת המבקרים באזור דלה. דמי הכניסה הם יורו בודד, מה שהופך את הגן לאחת האטרקציות המשתלמות ביותר בפריז.

אנחנו בדרכנו למונמארטר גבעה שתמיד מזכירה לי את פריז היפה של הקברטים, היינות האדומים יוצרים וגדולי השונסון הצרפתי שהחלו את דרכם בגבעה זו.

נתחיל את הסיור בתחנת המטרו פלאס דה קלישי. משמאל פניה לרחוב רחב וקצר, **אבנו ראשל**. בתחילתו בר אירי חביב (קורקוראן). נעלה מעט ברחוב כדי להגיע ל**בולווארד דה קלישי** שמימין. השדרה היא תזכורת לימי הבוהמה ולקומונת האמנים ששכנה פה. השדרה אירחה בין כתלי דירותיה ענקים כמו **דגה** במס 9, **פיקאסו** במס 11, ואן-גוך, טולוז-לוטרק ועוד רבים וטובים.

המשך הרחוב מוביל אל הכניסה הרשמית של בית הקברות של המונמארטר.

אם רוצים לראות את העבר המפואר של העיר רצוי להיכנס לאחד מבתי הקברות של העיר, אחד מהמרתקים שבניהן הוא בית הקברות של מונמארטר, שבו אחוזות קבר של משפחות אצולה ומצבות של אישים מפורסמים: דגה הצייר, סטנדל הסופר, ברליוז המלחין שנקבר ביחד עם הרייט סמיתסון, השראתו ל"סימפונה הפנטסטית", המלחין אדולף אדם שכתב את המוסיקה לבלט הנודע "ג'יזל", סשה גיטרי שאמר להיות פריזאי זה לא להולד בפריז אלה להולד בה בכל פעם מחדש, השחקן, אלכסנדר דימא הבן הסופר, ולידו קבורה "הגברת עם הקמליות", אלפונסין פלסיס, הדמות האמיתית שמאחורי הסיפור. האחים הסופרים גונקור, מדאם רקמייה, אשת חברה מפורסמת, והבמאי פרנסואה טריפו.

המלחין ז'ק אופנבאך, הרקדן ניז'ינסקי, היינריך היינה, שיזכר בין היתר בזכות האמרה שבמקום שבו שורפים ספרים ישרפו גם אנשים. אמיל זולה, הסופר הצרפתי המפורסם שיצא להגן על דרייפוס במאמרו המפוסם "אני מאשים", לאון פוקו הפיסיקאי, שהמטוטלת שלו נמצאת בפנתיאון, גוסטב מורו הצייר, ועוד רבים וטובים.

במקום של כבוד קבורה הזמרת דלידה

דלידה נולדה בקהיר, להורים ממוצא איטלקי. אביה היה כנר ואמה הייתה זמרת באופרה של קהיר, ומגיל צעיר הם לימדו אותה לשיר. בשנת 1954 זכתה בתחרות מלכת היופי של מצרים ומיד לאחר מכן עזבה לפריז על מנת לקדם קריירת משחק, ואימצה את שם הבמה שלה: דלידה.

סרטה הראשון "ג'וזפה ואחיו" עם עומר שריף לא זכה להצלחה. לצד המשחק החלה לשיר בקברטים באיטלקית, צרפתית, ערבית ועוד שפות. השיר "במבינו", שתורגם לשפות רבות, היה להיטה הראשון בסדרה של מאות להיטים בקריירה בת שלושה עשורים.

חייה האישיים של דלידה היו קשים ומלאי דרמות, לאחר ששני בעליה ואהבת חייה, הזמר האיטלקי לואיג'י טנקו התאבדו. בשנת 1961 התחתנה עם היועץ האישי שלה, וסיימה את נישואיה לאחר מספר חודשים לטובת מאהב איטלקי שכתב לה את השיר "צ'או אמורה" (להתראות אהובי).

דלידה התאמצה להתאושש מן הטרגדיות הרודפות אותה, בשנת 1975 איבדה גם את ידידה הקרוב מייק ברנט, ישראלי שחב חלק ניכר מתהילתו בצרפת לתמיכתה של דלידה, וקפץ אל מותו מבניין בפריז. בשנת 1983, כשנתיים אחרי שנפרדה מבעלה האחרון, הוא שם קץ לחייו על ידי שאיפת גזים במכוניתו. כמו כן ניהלה רומן קצר עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן ועם השחקן אלן דלון, איתו שרה את השיר "פארולה פארולה", שזכה להצלחה עולמית

במהלך הקריירה שלה הקליטה דלידה מעל 500 שירים, מכרה למעלה מ-100 מיליון תקליטים, וזכתה פעמיים באוסקר העולמי למוזיקה. היה משהו מהפנט בזמרת הזאת, שסחפה אחריה המונים בעשרות מדינות, ואיישה את מצעדי הפזמונים במשך 3 עשורים תמימים.

בשנת 1987 בגיל 54 התאבדה בבליעת כדורים והשאירה מכתב פרידה, בו כתבה: "החיים הפכו לבלתי נסבלים... סלחו לי".

גם אם אתם לא מחובבי המוות, הביקור בו שווה את המאמץ. רצוי בלי סיבה מיוחדת לשוטת בין המצבות, להתענג על מזג האוויר ועל ההיסטוריה שנשארת במקומה.

חזרנו לבולווארד דה קלישי, אי אפשר שלא להזכיר את המולאן רוז'. מועדון הקאן-קאן שהפך לאחד מהסמלים של העיר. במרחק של 3 דקות הליכה נמצא את מוזיאון "החיים הרומנטיים" של פריז. המוזיאון מציג לקהל הרחב תערוכות קטנות ומקסימות והביקור בו מומלץ לא רק למען האמנות היפה אלא גם בשל הגינה הקסומה שבו ובית הקפה החוסה בצל העצים הנטועים בה.

חזרו לבולווארד דה קלישי במספר 72 שוכן לו בגאווה מוזיאון הארוטיקה. הבניין בן שבע הקומות מציע מבחר רחב של פריטים

ארוטיים מרחבי העולם וממרחבי הזמן. החוויה אכן יוצאת מגדר הרגיל, אך לא מדובר בסטיות בלבד. יש שם תצוגות בהומור צרפתי להתפאר, שווה הצצה.

המוזיאון נוסד בשנת 1997 באוסף פריטים מגוונים, מחפצי דת עתיקים מהודו, יפן ואפריקה, ועד יצירות אמנות מודרנית בעלות נושא ארוטי.

התצוגה נפרשת על פני חמש קומות ואזור המרתף. קומה אחת מוקדשת ל**מזון קלוס** (*maisons closes*), בית הבושת המפורסם ביותר של המאה ה-19 וראשית המאה ה-20. בשתי הקומות העליונות תערוכות מתחלפות, בעיקר של אמנים עכשוויים. המוזיאון מאגד בתוכו תצוגות אומנויות ופיסות תרבות מהעבר ומהווה שהמכנה המשותף של כולן הוא ארוטיקה.

המוזיאון הוא אינו "מוזיאון סקס" במובן הזול של המילה, הצרפתיים בוחרים להתעסק באותה תשוקה מינית באופן מאוד אומנותי ורך, ועל כן גם השם של המוזיאון הוא "מוזיאון הארוטיקה". ביקור בו מתאים למי שמחפשים טעימה מעט שונה ולא שגרתית מפריז.

ממוזאון הארוטיקה ניתן להתחיל לטפס במעלה הגבעה. אין כמעט רחוב במונמארטר הנקי לגמרי מחנויות מזכרות ודומותיהן, אבל **רו לפיק** הוא איכשהו סימפטי יותר, ומבנהו הסיבובי מחבר אותם עם מספר רחובות. ניתן למצוא בו את **מסעדת הזברה** במונמארטר במס' 38, לא חייבים לאכול אפשר לשתות פרייה להסדיר את הנשימה מהטיפוס. ובסמוך **גלריה חביבה** במס' 44, **ביסטרו מסביר פנים** במס' 69, ואת הבר המהולל **פול וגוונה** בפניה ימינה לרח' דה טולוז.

נמשיך על רו לפיק מעלה ונגלה להפתעתכם שהטחנה האדומה שהשארנו מאחור איננה היחידה באיזור. בימים אחרים, הגובה של הגבעה הקטנה בירך אותה ברוחות עזות שהמקומיים ניצלו לטובת התעשייה המקומית. המונמארטר היה איזור שהתפרנס רובו ככולו מיקבים ומטחינת קמח. במעלה הרחוב ניצב שחזור משכנע של 2 מתוך 40 (!) טחנות הרוח שהתנשאו כאן בעבר. המשיכו הלאה עד רו נורבין. מימין כיכר דלידה, על שמה של הדיווה האגדית שהסעירה את צרפת בחייה ובמותה הטראגי בשנות ה-80.

מעריצים עוד עולים לכאן לרגל לכבד בנוכחותם את דיוקן הגבירה
הניצב בגאון

נמשיך בין הרחובות הקטנים ונמצא עצמנו עומדים מול בית ורוד
יפהפה (Cafe Restaurant la Maison Rose , Rue de L'abreuvoir 2 75018 Paris)
שהייתה כאן פעם.
ניתן ומומלץ לעצור להפסקת קפה במסעדה שבקומתו התחתונה.

ממול עוד זכר אחרון לכפר הישן שעמד פה. על דופנה של הגבעה
ניצב היקב האחרון שנשאר במונטמארטר (Clos de Montmartre,
Rue de Saules 18, 75018 Paris).
במהלך פסטיבל השקת היינות שלו, המתקיים מדי שנה באמצע חודש
אוקטובר.

נמשיך לרחוב פולבוט.. החלל המוקדש **לסלואדור דאלי** במס' 11
הוא מוזיאון קליל לא מייגע או דורש סבלנות ברזל, אך לא משתווה
כמובן למוזיאונים המפארים את מורשת האמן מברצלונה

בירידה אנחנו מוקפים בעשרות דוכנים רוכלים וחנויות המוכרות
מזכרות מקומיות.

באחת מסמטאות הרובע ממוקם מועדון בשם **חולץ הפקקים**, זה אחד
המקומות בהם הופיע ז'אק ברל בתחילת דרכו, המקום פעיל עד היום
ומאות המבקרים בו משאירים הגיגים בפתקאות על הקירות.
בנוסף למוזיאונים, לארכיטקטורה, והאווירה הרומנטית שבעיר, אי
אפשר להתעלם מהשפע הקוליני שהיא מציעה, כמעט בכל פינה.
המסעדות המפוארות, בתי הקפה הקטנים, השווקים ואלפי המאפיות,
הקונדיטוריות ובתי השוקולד, שבהייה בחלונות הראווה שלהם לא
נופלת בהכרח מביקור במוזיאון, יכולים להוציא כמעט כל אדם מדעתו.

אז מה עושה מי שרוצה לחוות את העיר גם דרך החיך, ומוצא את
עצמו מבולבל מול ההיצע הבלתי נגמר והמאוד יקר לרוב?
הפטיסרי (Patisserie) הצרפתי מתמקד בקינוחים ומאפים מתוקים,
בשונה **מהבולונז'רי (Boulangerie)** המתמקד בלחמים, באגטים
ומאפים אחרים, וכאמור מספיקה צפייה בחלון ראווה של פטיסרי כדי

להבין את גודל ההשקעה שיש בכל מאכל שהיא מציעה. עוגות, מקרונים, קרואסונים, מוסים ומרנגים, משמשים, כל אחד בפני עצמו, יצירת אמנות קטנה - שהופכת להיות גדולה הרבה יותר, ברגע שהיא פוגשת את בלוטות הטעם.

חשוב לדעת שאם כבר הגעתם לפריז, כנראה שכמעט כל קונדיטוריה שתכנסו אליה תהיה טובה. קשה מאוד ליפול באופן כללי. "אבל בכל זאת יש כמה מקומות ששווה להגיע אליהם במיוחד", "כי שם נמצאים אנשי המקצוע הבכירים, שנותנים את הטון ומכתיבים את המגמות והטרנדים, וגם את הרמה הטכנית עבור יתר המקומות". מספר מקומות שכדאי לכם להגיע אליהן בביקור הבא שלכם בעיר.

פושון מעדניה ותיקה הממוקמת **בכיכר המדליין** חגגה ב-2006 120 שנה לפעילותה, ועושה זאת עם חדשנות במטבח ובתצוגה בחלונות הראווה.

על אותה מדרכה ממנה מסתכלים על החנות, הציב **אוגוסט פליקס פושון** את עגלות הפירות והירקות הטריים שלו ב-1885.

ב-1886 התמקם פושון ממול למעדניית הדיאר (**Hediard**) שקדמה לו ושוכנת אף היא עד היום באותו מקום בכיכר המדלן, הצלחתו של הבחור בן ה-30 הייתה כמעט מיידית,

בשנות ה-30 של המאה ה-20 הסתובבו ברחבי פריז קרוניות המשלוחים של פושון עם שמו באותיות שחורות על רקע לבן, שהפך למותג המזון המוביל בעיר.

ב-2004 עוצבה מחדש החנות בכיכר המדלן

המקום ענק וכולל שש מחלקות שונות עם שלל מעדנים כמו כבד אווז (**Foie Gras**), פירות ים, שוקולד ופרלינים, יינות ופירות מובחרים ומיובאים, כך שגם באמצע החורף מוכרים פה ענבים. במשך שנים נחשבה פושון למעדניה המפורסמת ביותר בצרפת, בזכות העובדה שהייתה מביאה אוכל מכל העולם, והיא הייתה מקום של עלייה לרגל.

כיום ניתן למצוא בה עשרות אלפי מוצרים שונים, מה שתורם רבות למראה הממוסחר שלה.

לאחרונה הצטרף לפושון קונדיטור חדש ומבטיח, שהצליח להחזיר אותה לרשימת הקונדיטוריות הטובות בצרפת. מומלץ מאוד להכנס ולטעום את אחת היצירות שהמקום מציע.

ההמלצה שלי

אקלייר קפה ושוקולד: אקלייר שאחרי שאוכלים אותו, קשה לטעום משהו אחר. יש להם גם אקלייר עם ציור של המונה ליזה.

טארטלט לימון מרובע: בסיס של בצק פריך עם שקדים וקרם לימון חמאתי וקטיפתי, ומעל קישוט של שוקולד לבן.

הדיאר – HEDIARD - כיכר המדלן לא מסתפקת רק בפושון ומספקת לנו מגוון של חנויות גורמה ובכלל זה חנות יינות חנות שוקולד איכותית, חנות חרדל וכן מעדנייה מדהימה נוספת בשם **הדיאר**, אשר נוסדה על ידי **פרדינאנד הדיאר** לפני כ- 150 שנים. החנות הנה חנות גורמה אשר מעוצבת בסגנון כפרי יותר מהפושון. הצבעים השולטים בחנות הם גווני האדום והעץ אשר משרים אווירה חמה.

המוצרים בחנות איכותיים ביותר ובהחלט מומלץ לרכוש בה מזכרות טעימות. תוכלו למצוא בחנות מגוון רחב של מוצרי גורמה החל מממתקים איכותיים, שוקולדים, ביסקוויטים מיוחדים, ריבות, דבש, תבלינים, חליטות תה, קפה, יינות, שמנים, סוגים שונים של חומץ, רטבים שונים, כבד אווז, שימורים מיוחדים ועוד. בהדיאר תוכלו למצוא גם מסעדה איכותית. ההמלצה של **מילפויי קרמשניט** המופיע במספר וריאציות.

לא רחוק משם עוד מותג פריזאי ששווה לשבת בו **Café de la Paix** - המרפסת של בית-הקפה ההיסטורי Cafe de la Paix, צופה היישר אל הצומת המרתק של ה-Place de l'Opera. הישענו לאחור וצפו בחינם בקברט.

הקפה הוא חלק מה-Le Grand Hotel, שנבנה ב-1858 ע"י אותו אדריכל של ה-Opera Garnier, המפואר, כך שכדאי לראות את עיצוב החם של הקפה אחד מאורחי המקום היה **אמיל זולא**.

אם אתם מעוניינים בקפה זול יותר אז ההמלצה חמה **קפה לינס** רשת בתי קפה בה מגישים קפה משובח של אילי. בית הקפה בעל עיצוב

אמריקאי, עם אינטרנט מהיר חינם, סנדוויצ'ים זולים, קינוחים טעימים ולא צרפתיים, שקט ולא יקר (לארוחת בוקר של בראוני וקפה גוברים 3.90, וקפוצ'ינו לבדו עולה שם 2.50, יורו והקפה טוב. באביב ובקיץ יש שולחנות בחוץ ולמעשנים אפשר לעשן עם קפה טוב.

בלאדורה ברובע השישי בפריז תמצאו את **עוגיות המקרון** הכי טובות בעולם. הם אומנם יהיו במחירים מופקעים, אבל הם לגמרי שווים את ההוצאה החד פעמית.

המקום עצמו גם מעוצב כמו ארמון ונותן תחושה של יוקרתיות **לאדורה** (בצרפתית: **Ladurée**) היא חנות יוקרה ומותג שמרכזו בפריז.

היא ידועה כממציאת המקרון בעל השכבה הכפולה, ממנו נמכרים חמישה עשר אלף מדי יום. היא עדיין אחת מיצרני המקרון הידועות בעולם.

לואי ארנסט לאדורה היה טוחן וסופר פורה שכתב: מחזות, שירה, רומנים, מסות, וספרים היסטוריים ומדעיים. הוא היה תומך גלוי ברפורמות חברתיות.

הוא ייסד את המאפיה ברחוב רויאל, פריז ב-1862. במהלך התקוממות הקומונה הפריזאית של 1871 נשרפה המאפיה. באותו מקום נבנתה המאפיה מחדש וז'יל שרה הופקד על עיצוב הפנים שלה. כרובים לבושים בבגדי אופים צוירו על התקרה, ויצרו את סמל החברה. פנים הבניין נצבע באותו צבע צהוב-ירקרק כמו חזית הבניין. לאדורה עלתה לגדולה ב-1930 כשעלה במוחו של נכדו, פייר דפונטן, רעיון המקרון הכפול: הדבקת שני מקרונים ביחד בעזרת מילוי גנאש שמנתי^[1].

דפונטן גם פתח חדר תה במאפיה. באותם ימים נשים לא הורשו להיכנס לבתי קפה, שהיו נחלתם הבלעדית של הגברים. הייתה זו הצלחה גדולה עבור הגברות, שנהנו מפגישות ללא הגבלה בחדר התה במקום להיות ספונות בבתיהן

חנויות "לאדורה" נמצאות כיום גם בערים רבות בעולם

"לאדורה" הכינה את העוגות לסרט "מארי אנטואנט", והן מככבות בסרטים רבים ותבוכניות טלוויזיה.

"אנג'לינה" שברחוב ריוולי אנג'לינה, נוסדה ב-1903, היא אחד מבתי התה הידועים בפריז. היא מפוארת, עם שתי קומות, ציורי קיר ופיתוחים תקרות שולחנות שיש וכורסאות עור עמוקות. לדעתי זה בית התה היחידי בעיר שצריך לעמוד בתור בכדי לזכות להיכנס. מומלץ לא לעזוב את פריז לפני שטעמתם את השוקולה שו של אנגלינה הוא מוגש עשוי משוקולד אמיתי לא מאבקה, ומגישים אותו בקנקן חרסינה גדול של שוקולד חם, חלק, סמיך וקטיפתי, וקערית קטנה של קצפת מצוינת. לאוהבי השוקולד, שווה כל רגע, זו חוויה קסומה.

מעבר לשוקו חם יש באנגלינה שפע של חטאים קטנים ומתוקים.

בהצלחה